

Ordførers habilitet som medlem i representantskap og styre i Konsek Trøndelag IKS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Grane kommune

Møtedato

14.02.2024

Saknr

02/24

Saksbehandler Torbjørn Berglann**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 23/448 - 1**Forslag til vedtak**

Kontrollutvalget tar saken om ordførers habilitet til orientering.

Vedlegg

KS - anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll

Saksopplysninger

Saken fremmes for kontrollutvalget etter et vedtak i det avtroppende kontrollutvalget i sak 18/23, møte 12.09.2023. En del av vedtaket lyder:

"Kontrollutvalget ber revisor utrede om det skaper inhabilitet dersom ordfører er medlem i representantskapet eller styret i ordførerkommunens KU-sekretariat (Konsek Trøndelag IKS)."

Sekretariatet har utredet saken da det er unødvendig å bruke revisjonsressurser til å utrede generelle spørsmål. Saken blir lagt fram til utvalgets orientering.

Representantskap og styre

Representantskapet er det øverste organet i interkommunale selskaper, også i Konsek Trøndelag. Det er i representantskapet eierne utøver eierrollen. Konsek Trøndelag ble etablert for å levere en lovpålagt tjeneste til eierne, men det er eierne som legger føringer for hvordan selskapet skal utvikle seg. Medlemmene av representantskapet, eierrepresentantene, oppnevnes av kommunestyret. Når representantskapet møtes, representerer eierrepresentanten hjemkommunens interesser.

Styret i interkommunale selskap er oppnevnt av representantskapet. Representantskapet i Konsek Trøndelag har en valgkomite som innstiller på valg av nye medlemmer til styret. Styret skal sørge for at selskapet er forsvarlig organisert, at selskapet oppfylder formålet og føre tilsyn med daglig leder og måten han utøver ledelsen på. Styret har selskapets perspektiv, og skal ivareta selskapets interesser på vegne av alle eierne. Det må likevel skje innenfor rammene av IKS-loven, selskapsavtalen, økonomiske rammer og representantskapets vedtak.

Kommunestyret som eier

I kommunestyret handler eierrollen om hvordan kommunen skal opptre som eier i de enkelte selskapene. Kommunene skal ha en eierstrategi, som sier hva kommunen vil med eierskapet. I tillegg vil det dukke opp enkeltsaker i selskapene, som kan være av prinsipiell art. Kommunestyret, eller organet som driver eierstyringen, bør da ha mulighet til å diskutere slike saker, slik at eierrepresentanten kan instrueres om å stemme på en bestemt måte. KS anbefaler at kommunen har rutiner for å sikre at eierrepresentanten kan få instruksjon om stemmegivingen.

Habilitet

I representantskapet består eierrollen i å opptre på vegne av kommunen som eier. Det er ofte ordføreren som er eierrepresentant, men det kan også være et vanlig kommunestyremedlem, eller noen fra administrasjonen. KS anbefaler at ordfører eller andre

sentrale politikere er kommunens eierrepresentant. En ordfører eller et vanlig kommunestyremedlem kan være medlem av både representantskap og kommunestyret uten at det oppstår habilitetskonflikter.

Rollen som styremedlem utøves derimot bare i selskapets styre. Et styremedlem som også sitter i kommunestyret blir automatisk inhabil når kommunestyret behandler saker om selskapet, også om hun er ordfører. Styremedlemmer som er aktive politikere blir dermed inhabile når kommunestyret skal fatte vedtak som angår selskapet. Flere av dagens styremedlemmer i Konsek Trøndelag sitter i kommunestyret i hjemkommunen. De blir dermed automatisk inhabile i saker som omhandler selskapet. KS anbefaler at sentrale politikere ikke oppnevnes som styremedlemmer i kommunens selskaper. Dette fordi det kan skape interessekonflikter og gjøre dem inhabile når kommunestyret behandler saker som angår selskapet. Det er uheldig at en sentral politiker ikke kan delta i viktige saker om kommunens eierskap.

Vurdering

KS' anbefalinger for eierstyring gir mer informasjon om de ulike rollene og om god eierstyring og er lagt ved saken. Saken blir lagt fram for kontrollutvalget til orientering og krever ingen oppfølging fra utvalget.